

„Együtt a kutatókért”

A Budapest Főváros Levéltára,
a Magyar Heraldikai és Genealógiai
Társaság
és a Magyar Családkutató Egyesület
konferenciája

Budapest Főváros Levéltára,
Gárdonyi Albert terem
2023. június 8.

ANYAKÖNYVEK A VILÁGHÁLÓN

Előadó:
Szabó Dorottya
főlevéltáros, családkutató

Az előadás törzsanyagát a 2019. szeptember 21-én az Országos Levéltárban lezajlott *Kulturális Örökség Napjain* megtartott [előadásom](#) jelentette.

Ez a prezentáció annak egyfelől rövidített – a praktikus részleteket időszűke miatt zömmel kihagyó –, másrészt további levéltári forrásokat is magába integráló változata.

Az anyakönyvek közé a „klasszikus” anyakönyvek mellett – tágabb spektrumban – további nyilvántartásokat is beszámítok, mellette pedig mindazt, ami a családtörténet-kutatást megkülönbözteti a családfa-kutatástól.

1.

A *FamilySearch* és a
MyHeritage
használata

2.

AOL,
Hungaricana,
MNL+BFL honlap

3.

További adatbázisok
és keresők

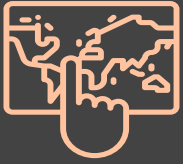
4.

A *Hetedízigen*
projekt

1.

*A FamilySearch
és a
MyHeritage
használata*

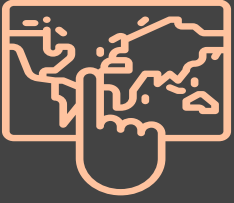
1.1. A [FamilySearch](#) keresési funkciója

1.2. Adatrögzítés a *FamilySearch*-ön (?)

1.3. A [MyHeritage](#) használata

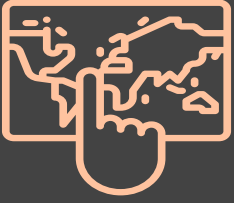
1.1. A *FamilySearch* (FS) használata:

A *FamilySearch* az Utolsó Napok Szentjeinek Jézus Krisztus Egyháza által fenntartott családfakutató oldal, mely 1999-ben jött létre.

A honlap szöveges adatbázisait, indexált adatait nem szakmabeli és sokszor nem az érintett ország anyanyelvét ismerő személyek készítették, így a közétett szereplő adatokban szerepelhetnek félreolvasások. Ha az indexelők a régies, számukra idegen nyelvű írást nem tudták értelmezni, szintén hiányosak az adatok.

A keresés megkezdéséhez a *Keresés / Feljegyzések* menüpontban a *Keresés hely alapján* szekcióban lehet Magyarországra. A találati oldal felső és jobb menüjében tovább szűkíthető a keresés.

1.1. A *FamilySearch* (FS) használata:

A csonkolásos keresés itt máshogy működik:

- ❖ csonkolva kevesebb, de pontosabb találatot ad (pl. *Lautur** keresés)
- ❖ csonkolás nélkül több a találat, de enged betűváltásokat a névben (pl. *Lauturner* keresés)

A kiválasztott személy nevére kattintva megnyílik az adatlap. Az indexképre kattintva látható az anyakönyv digitalizált változata. Családfához csatolás, mentés, megosztás és szerkesztés is elérhető itt.

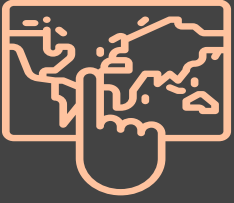
Az anyakönyvi kép megnyitásakor a lap alján az *Információ* és a *Képaláírás* lapfül hasznos.

[Lauturner](#)

[Találat](#)

1.1. A *FamilySearch* (FS) használata:

A megtalált anyakönyvek „környezetében” érdemes a digitalizált lapokat tovább pörgetni.

Az adott település anyakönyveinek gyűjteményes oldalánál (*Mikrofilm / Digitális jegyzetek* résznél) további típusú, vagy felekezetű anyakönyvekben is lehet böngészni.

Hasonlóan böngészős az Országos Széchényi Könyvtár (OSzK) gyászjelentés-gyűjteménye (*Hungary Funeral Notices, 1840-1990*). Az [OSzK saját adatbázisa](#) idő közben fejlettebbé vált, tárgyszavas keresést is enged.

Ha a talált indexelt bejegyzés nem 100%-ig pontos, lehetőség van kijavítani (*Szerkesztés*).

Böngészés

Mikeszka / FS

Mikeszka / OSZK

Kapornai Zs.

1.2. Adatrögzítés a *FamilySearch*-ön (?):

Az adatrögzítési munka fontossága abban rejlik, hogy a családtagok között megoszthassuk az információkat és mert egy káresemény esetén az információ fennmarad.

A *FamilySearch* lehetőséget biztosít arra, hogy az ott megtalált adatokat az oldalon rögzítsük.

De: az itt rögzített adatoknak csak addig „gazdája” a felhasználó, ameddig a rögzített személynél nincs halálozási adat megadva.

1.3. A MyHeritage (MH) használata:

A MyHeritage (MH) weboldala magyar menüvel rendelkező családfaépítő oldal, melyhez asztali program is kapcsolódik (összeköthető az online felülettel). Sok életeseményt lehet rögzíteni, fájlt és képet feltölteni.

A készülő/készített családfa többféle nézetből is megjeleníthető, a szerkesztés alatt lévő anyagot pedig biztonsági mentéssel tárolhatjuk.

Lehetőség van a családtagok térképen történő elhelyezésére, GEDCOM adatok importálására is.

1.3. A *MyHeritage* (MH) használata:

A felhasználó több privát / publikus családi honlapot is készíthet. Ugyanakkor a *MyHeritage*-en csak 250 főt lehet ingyenesen rögzíteni.

A program automatikusan keres egyezéseket más családfákban és indexelt állományokban is. Létezik hozzákapcsolt automatikus ellenőrzési funkció és kutatást segítő online adatbázis is (de ezek mind előfizetéshez kötöttek).

Fizetős a programhoz kapcsolódó DNS-kutatási lehetőség is. Az eredményeket a rendszer feltölti és automatikusan keresni kezd potenciális rokonok után a más felhasználók által elkészített anyagokban.

2.

*AdatbázisokOnline,
Hungaricana
és nagyobb
levéltári
website-ok*

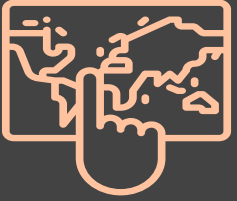
2.1. Az [AdatbázisokOnline](#)

2.2. A [Hungaricana](#)

2.3. Az MNL és a BFL honlapjáról elérhető egyéb segédletek, adatbázisok

2.1. Az [AdatbázisokOnline](#):

Sok levéltári adatbázis az MNL közös oldaláról is elérhető, a felül található menüből, a [Szolgáltatások / Adatbázisok](#) alpontnál.

Az AOL gyűjteményes csoportosítása témák szerint teszi csokorba az adatbázisokat, kiegészítve leírásokkal, segédanyagokkal. Mellette [kategóriák szerinti rendszerezés](#) is elérhető az oldalon.

- ❖ *Mikrofilmezett anyakönyvek*
- ❖ *Az 1828. évi országos összeírás*
- ❖ *Szovjet táborok magyar foglyai*

[AOL](#)

[AOL / MF](#)

[AOL / 1828](#)

[AOL / SZU](#)

2.2. A [Hungaricana](#):

A *Hungaricana* portálon levéltári, múzeumi, könyvtári digitalizált tartalmak érhetőek el: levéltárakban őrzött egyes oklevelek, úrbéri összeírások, közjegyzői iratok, végrendeletek, térképek.

Rengeteg helyi és országos lap, iskolai értesítők, vagy lakcímjegyzékek is ingyenesen kutathatók a honlapon.

A gyűjtemény inkább a képes megjelenítésre koncentrálnak, mint az adatbázisos feldolgozásra, így vannak olyan levéltári gyűjtemények, melyek szkennelt, böngészhető formában kerültek fel – míg az AOL-on a tartalmi leírásukkal találkozhatunk (pl. [Királyi Könyvek](#)).

2.3. Az MNL és BFL honlapok egyéb segédletei:

Az MNL honlapja közös intézményi oldal, magába foglalja a tagintézményi levéltárak saját weboldalait.

Az Országos Levéltár (MNL OL) honlapján olvasható például a kutatás módszertanával és a legfontosabb szakirodalmakkal is foglalkozó [tájékoztató](#).

Az MNL OL oldalmenüjéből további segédletek is elérhetők a *Levéltári kisokosban*:

- ❖ az anyakönyvekben található latin, szlovák, német kifejezések, nevek gyűjteménye;
- ❖ a régi mértékegységek átváltását segítő listák;
- ❖ oszmán segédletek.

2.3. Az MNL és BFL honlapok egyéb segédletei :

Budapest Főváros Levéltárának (BFL) adatbázisainak egy része a *Hungaricana*-n érhető el, másik részük pedig az Elektronikus Levéltári Portálon (ELP).

Adatbázisaik közül az alábbiakat emelem ki:

- ❖ *Budapest időgép (Hungaricana)*
- ❖ *Fogolnyilvántartások (Hungaricana)*
- ❖ *Közjegyzői iratok (Hungaricana)*
- ❖ *Hagyatéki ügyek (Hungaricana)*
- ❖ *Érettségi adatbázis (ELP)*
- ❖ *Igazolóbizottsági ügyek (ELP)*

BFL/AB

BFL/ELP

BFL/Bpl

BFL/Fog

BFL/Közj

BFL/Hagy

BFL/ÉR

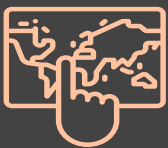

BFL/IB

3.

További
adatbázisok és
keresők

3.1. A MACSE honlapján elérhető [adattárak](#)

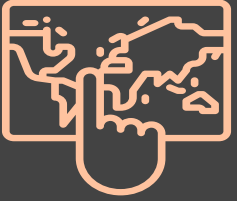
3.2. További levéltárak: [Archivportal.hu](#), [APE](#)

3.3. [Matricula.hu](#), [KFL](#), [Őskereső](#)

3.4. Az [ADT](#), a [Mapire](#), a [Fortepan](#)
(és a [RadixIndex](#))

3.1. A MACSE honlapján elérhető [adattárak](#):

A [MACSE adattárak](#)hoz való hozzáférés éves tagdíj megfizetéséhez kapcsolódik. Bővebb információ az *Egyesület / [Belépés-Kilépés menüpontban](#)* olvasható.

A MACSE által közzétett sokrétű tartalmakról és segédletekről az Egyesület honlapján lehet tájékozódni.

A honlap felső, [Adattárak](#) nevű menü további adatbázisokat is bemutat – kiemelem közülük az [Anyakönyvet](#) és a [Gyászjelentést](#). A [Kutatás](#) főmenü [Segédletek](#) alpontja szintén nagyon hasznos.

MACSE

MACSE/Akv

MACSE/Gyj

MACSE/Segédlet

3.2. További levéltárak: [Archivportal.hu](https://www.archivportal.hu), [Archives Portal Europe](https://www.archives-portal.eu)

Időkeret függvényében a keresést érdemes kibővíteni további magyarországi levéltárakban őrzött források elérésére.

E cél elérésében nyújt nagy segítséget a Magyar Levéltárosok Egyesületének megújult honlapja, a Magyar Levéltári Portál (*Archivportal*) melynek [Levéltárak](#) nevű menüpontja kategóriákba rendezve segít megjeleníteni és szűrni a hazai intézményeket.

Még tágabb spektrumra való kitekintésnél határ a csillagos ég... Egy lépcsőfokkal előtte, az európai levéltárak áttekintéséhez az [Archives Portal Europe \(APE\)](#) ad támogatást.

MLP

APE

3.3. [Matricula.hu](https://www.matricula.hu), [Kalocsai Főegyházmegyei Levéltár e-kutatása](https://www.matricula.hu) és az **Őskereső**:

A magyarországi egyházi levéltárak és egyházközségi irattárak digitalizált anyakönyvi anyagainak közös internetes információs felülete, a [Matricula.hu](https://www.matricula.hu) több egyházi levéltár által őrzött iratanyag digitalizált változatáról ad felvilágosítást és elérési útvonalat.

A honlapon fellelhető levéltári adatbázisok önszerveződő módon, egymástól függetlenül alakultak ki, és külön-külön feltételekkel kutathatóak.

A honlap térképes funkcióját általános tájékozódásra is lehet használni, amennyiben az egyes egyházak területi tagozódása iránt érdeklődünk.

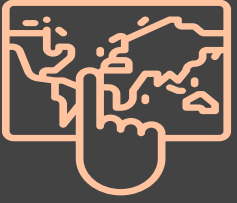
3.3. [Matricula.hu](https://www.matricula.hu), [Kalocsai Főegyházmegyei Levéltár e-kutatása](#) és az **Őskereső**:

Az egyházi anyakönyvek online közzétételének egyik fő „zászlóshajója” a Kalocsai Főegyházmegyei Levéltár, melynek [e-kutatás](#) oldala térítés mellett használható.

A „klasszikus” anyakönyvek mellett kutatható itt bérmálási, katonai, áttérési anyakönyvek, egyházlátogatási, iskolaszéki, képviselőtestületi jegyzőkönyvek, lélekösszeírás, családkönyv, iskolakötelesek jegyzőkönyve, vagy választói névjegyzék is.

A másik „gyöngyszem”, az az Evangélikus Országos Gyűjtemény Őskeresője sajnos átmenetileg nem elérhető, pedig lefedte a Magyarországi Evangélikus Egyház anyakönyveinek spektrumát. Az alkalmazást ért hackertámadás kárát remélhetőleg hamar el tudják hárítani.

3.4. Az [ADT](#), a [Mapire](#), a [Fortepan](#) (és a [RadixIndex](#)):

Az Arcanum Digitális Tudománytáron (ADT) közzétett nyomtatott források – újságok, tudományos folyóiratok, lexikonok, könyvek – az anyakönyvi kutatások elmélyítésének nagyszerű eszközei.

Az Arcanum Adatbázis Kft. korábban merevlemezen közzétett adatbázisainak és kiadványainak egy része is elérhető online.

Az Arcanum gondozásában kutatható a történelmi térképek tudományos, georeferált megjelenítését megvalósító [Mapire](#) is, szintén a kutatás „mélyítésére”.

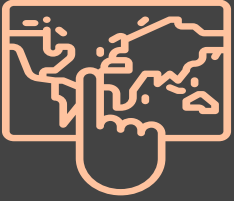
Böngészhetünk várostérképeket is, országtérképeket, a Monarchia kataszteri felmérésekor készített térképeket, vagy Európa egyéb szegleteiről rajzolt XVIII-XIX. századi térképeket is.

ADT+

Mapire

3.4. Az [ADT](#), a [Mapire](#), a [Fortepan](#) (és a [RadixIndex](#)):

Kutatásaink során számos adatot gyűjthetünk családtagjainkról, de felmerülhet, hogy vizuális formában is el tudjuk „képzelní”, milyen volt az életük.

A [Fortepan](#) ingyenes, folyamatosan bővülő digitális „képparkja” segítségével megeleveníthetjük őseink földjét, életmódját, életük egyes elemeit, mesterségüket.

A [RadixIndex](#) egy, a 2022-es adóváltozások miatt bezárt vállalkozás, melynek helynév- és családnévlistái azonban változatlanul használhatók (pl. névváltozatok kereséséhez).

4.

Az MNL
Hetedíziglen
projektje

A "Hetedíziglen" Család - történet - kutatás projekt egy átfogó, egységes, az ország összes megyei levéltárát és az Országos Levéltárat bevonó, több évre tervezett program volt, mely 2022-ben fejeződött be.

A projekthez egységes oktatóanyagok is készültek, levéltári órákat és szakmai eseményeket szerveztek.

The collage features three main items:

- Top Left:** A book cover titled "Genealógia hetedíziglen" with the subtitle "Családtörténet-kutatás középiskolásoknak és feln..."
- Top Right:** A book cover titled "HETEDÍZIGLEN" with the subtitle "A CSALÁDTÖRTÉNET-KUTATÁSRÓL ÁLTALÁNOS ISKOLÁSOKNAK". It features a logo of a tree with a DNA helix at its base.
- Bottom Center:** A flyer for a "Családtörténet-kutató kurzus a MNL Nógrád Megyei Levéltárában".

CSALÁD - TÖRTÉNET - KUTATÁS HETEDÍZIGLEN

HETEDÍZIGLEN
2019. NOVEMBER

A LEVÉLTÁRI KUTATÁS ELŐZETES KUTATÁS ÉS CSALÁDFAÉPÍTÉS

Szabó Dorottya
(MNL Országos Levéltár)
szabo.dorottya@mnl.gov.hu

Családtörténet-kutató kurzus a MNL Nógrád Megyei Levéltárában

- Helyszín: 3100, Salgótarján, Ady Endre út 3/C
- A tanfolyam időpontjai:
 - 2020.03.18. 16 óra Bevezetés a családfa-kutatásba, az online kutatás lehetőségei
 - 2020.03.25. 16 óra Anyakönyvi kutatás módszertana
 - 2020.04.01. 16 óra Anyakönyveken kívüli források kutatása
- Ingyenes tanfolyam, de regisztrációhoz kötött, jelentkezni lehet 2020. március 13-ig (max. létszám/kurzus 25 fő)
- Kapcsolattartó:
Lőrincz Melinda
e-mail: lorincz.melinda@mnl.gov.hu
Telefonszám: 32/412-801

CSALÁD - TÖRTÉNET - KUTATÁS HETEDÍZIGLEN

MNL
MAGYAR NEMZETI LEVÉLTÁR

Egyes levéltárak a programzárást követően is viszik tovább a *Hetedíziglent*.

Az elhangzott előadásokról és eseményekről Facebook oldalukon adnak rendszeresen hírt.

A Facebook oldal névjegy menüjében a projektben részt vevő levéltári munkatársak kapcsolati listája.

The screenshot shows the Facebook profile of 'Hetedíziglen MNL' (@hedediziglen.mnl). The profile picture features a tree with a DNA double helix as its trunk. The cover photo displays the text 'CSALÁD - TÖRTÉNET - KUTATÁS HETEDÍZIGLEN' with the same tree logo. The page includes a navigation menu on the left with options like 'Kezdőlap', 'Bejegyzések', 'Csoportok', 'Események', 'Vélemények', 'Fényképek', 'Videók', 'Jegyzetek', 'Névjegy', 'Közösség', and 'Szolgáltatások'. The main content area shows a post with the text 'Írj bejegyzést...' and a notification for '12 időzített bejegyzés'. A right-hand sidebar contains a 'Családfakutató' section with a tree logo and the text 'A "Hetedíziglen" Család - Történet - Kutatás ...' and '2019 őszétől az MNL megyei levéltárai és az Országos Levéltár egyaránt várja az érdeklődőket, akik s...'. At the bottom of the page, there is a 'Hirdetés' section with a graphic of two people running up a large orange arrow.

KÖSZÖNÖM
FIGYELMÜKET!

Szabó Dorottya

+36 20 446 3419

bobita.csaladfa@gmail.com

